

OVERZICHT deel 1

Grondvoorbereiding.
Vruchtafwisseling.
Oriëntatie

Bemesten en bekalken.
Aanbevolen gereedschap

Gemakkelijke teelten

2

Grondsoorten.

- ZANDGROND:
 - Voordelen
 - warmt snel op.
 - Ideaal voor vroege teelten
 - Ideaal voor asperges, rabarber, wortels, bataat, pastinaak, schorsensere en yacon.
 - Nadelen:
 - Droogtegevoelig
 - Meer bijmesten
 - Verbeteren met groenbemesters, bentoniet, compost, ...

Tip! Moestuiniwijzer pg 9. Downloaden [moestuiniwijzer](https://tuinhier-oudenburg.be/pdf/Moestuiniwijzer.php) (TH Oudenburg) of <https://tuinhier-oudenburg.be/pdf/Moestuiniwijzer.php>

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumebeke-Beltem www.tuinhier.be

**tuin
hier** 4

Giv De Kinder — www.fruittabc.be

4

Wat doe je met klei- en leemgrond?

- Niet te vroeg starten met zaaien of planten
- Gebruik “voor-gezaaide” of gekochte planten
- Dek de zaaivoortjes af met mengsel van zand en (oude) potgrond
- **Grondverbetering** met lavagruis en mulch (najaar)
- Wortelgewassen gaan moeilijk. Kies voor rassen met een korte, stompe wortel.
- Kies voor **plantbedden** van max 120 cm breedte.
- **Zandleem** is ideaal voor de moestuin

Tip! Moestuinwijzer pg 11

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

Guw De Kinder – www.fruitabc.be

6

Grondvoorbereiding & planning 5

Grondvochtigheid?

- **Droge grond:**
 - Meestal zandgrond
- **Verbeteren met:**
 - veel organische stof (humus, koolstof):
 - Stalmest
 - Compost ofwel een bodemverbeteraar
 - Champignonmest
 - Mulchen (juni, aug., nov.)
 - bentoniet

Tip! Humus → Moestuiniwijzer pg 12

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

7

Grondvoorbereiding & planning 6

Grondvochtigheid?

- **Te Natte grond:**
 - Meestal kleigrond (of een “natte zomer”)
 - Ook een laag gelegen perceel
- **Bij voorkeur ontwateren:**
 - drainage,
 - Ontwateringsgrachten, wadi
 - Beddenteelt (1,20 m)
 - Paden van 30-50 (60) cm. Paden afbakenen met bijv look en bieslook. Op de paden hakselhout ofwel witte klaver.
- **Verbeteren:**
 - Lavagruis, zand, mulchen, ...

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

8

Grondvoorbereiding & planning 7

Grondvochtigheid.

- **Ideale moestuingrond?**
 - Zandleem
 - Matig vochtig
 - Met voldoende organische stof (humus)

Tip bodemverbetering!
Moestuiniwijzer pg 12-13

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

9

Grondvoorbereiding: vorige teelten 1

Vruchtafwisseling!

- Om bodemmoeheid te voorkomen:
 - Schimmels
 - Aaltjes
 - Insectenschade
- *Tagetes minuta* (2 m hoog) ofwel *Tagetes patula* ‘Ground Control’ (‘Nemagon’) 0,8 m H
Aaltjesdodend + groenbemester
- Zwarte braak
- **Wissel af met een andere teeltgroep: 1.** Wortel-, 2. vrucht-, 3. blad-, 4. aardappel, 5. peul-, 6. Kool gewassen

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

10

Grondvoorbereiding: vorige teelten 2

Vruchtafwisseling is belangrijk bij:

- **Koolgewassen:** kolen, radijzen, rucola
- Aardappels, schorseneren, tomaten
- Aardbeien
- Boontjes en erwten
- Knolselder, wortelen
- Witloof

Tip! Vruchtwisseling → Moestuiniwijzer pg 38

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

11

Grondvoorbereiding: vruchtafwisseling.

Alle Pesticiden Kunnen Beter Vermeden Worden

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

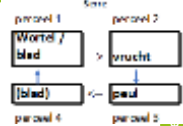

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

12

Vruchtwisseling in de serre

- 4 jarige vruchtwisseling
 - 1. Wortelgewas: Bataat
 - 2. Vruchtgewas: Tomaat en/of paprika
 - 3. Peulgewas: boontjes
 - 4. Bladgewas: spinazie en/of sla
- 3 jarige vruchtafwisseling
 - Boontjes en spinazie doden de aaltjes die schadelijk zijn voor tomatenplanten.
 - In aug kan je spinazie zaaien of planten tussen de tomatenplanten.
 - In sept kan je groenbemester zaaien tussen de tomatenplanten.
 - Eventueel tomaten in grote potten telen.

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

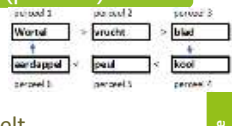
Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

13

P1. Wortelgewassen (perceel)

- O.a. sjalot, pijpajuin, pastinaak, wortel, pastinaak, yacon, bataat, haverwortel, knolvenkel en crosne.
- Geen Japanse haver als voorteelt
- Slechte voorteelten: Japanse haver, kolen, peulen (teveel N),
- Goede voorteelt: vruchtgroenten, (aardappelen ?! fusarium)
- Slechte nateelt: blad, kool, aardappel, peul
- Bijmesten: 100 g patentkali / m² ofwel smeewortelgier

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

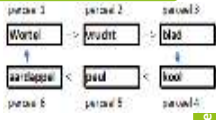
Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

14

P2. Vruchtgewassen (perceel)

- O.a. ananaskers, meloen, augurk, tomaat, aubergine, okra, suikermais
- Slechte voorteelten: kolen,
- Goede nateelt: kolen
- Goede voorteelt: wortelgewassen,
- Goede combinatie met bladgewassen
- Bijmesten: 100 g patentkali / m² ofwel smeewortelgier

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

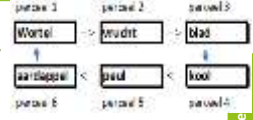
Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

15

P3. bladgewassen (perceel)

- O.a. prei, selder, knolselder, snijbiet, veldsla, groenlof, peterselie, NZ spinazie, sla, ...
- Ook als voor-, tussen- en nateelt!
- Slechte voorteelten: //
- Goede voorteelt: aardappelen, kolen en vruchtgewassen. (Prei na aardappelen is goed)
- Goede nateelt: kolen
- Slechte nateelt: witloof, bonen (geen bonen na spinazie of sla)
- Ui mag niet na prei en omgekeerd geen prei na ajuin.
- Bijmesten: 80 g patentkali / m², vinasse kali ofwel smeewortelgier en netelgier

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

16

P4. Koolgewassen (perceel)

- o.a. diverse kolen, rucola, radijs, rammenas, raapstelen, paksoi, amsoi, Chinese kool
- Slechte voorteelten: rode bieten (Cysteaaaltje)
- Goede voorteelt: peulgewassen
- Goede nateelten: aardbei, peulen
- Slechte nateelten: wortel, rode biet (Sclerotina), witloof en (vruchtgewassen?).
- Bijmesten: 100 g patentkali / m². Graag veel compost, koemest en gier. Goede grondstructuur nodig.
- Probleem met knolvoet → 6 of 8 jarige wissel

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

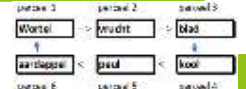
Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

17

P5. Peulgewassen (perceel)

- o.a. erwten, tuinbonen, struikbonen, staakbonen, sojabonen (edaname)
- Best na de aardappelen, kolen en bladgewassen.
- Slechte voorteelten: knolselder, spinazie of sla (Geen bonen na spinazie of sla)
- Goede nateelten: aardappelen, kolen
- Slechte nateelten: witloof, ajuin, blad, wortel (Sclerotina → teveel N)
- Bijmesten: 30 g patentkali / m². Geen stikstofmest en geen compost.

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem www.tuinhier.be

18

P6. Aardappelen (perceel)

- Best na de vrucht- en bladgewassen. Ook na de peulvruchten.
- Slechte voorteelten:** peul
- Slechte nateelt: aardbeien, ajuin, wortelen
- Goede nateelten:** blad- of wortelgewassen, kool en prei. Prei na (vroeg) aardappelen is goed.
- Bijmesten:** 100 g patentkali / m² in 2 keer (50 g voor planten, 50 g bij laatste keer aankuilen)

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

19

P7. Aardbeien (perceel)

- Slechte voorteelten:** aardappelen, witloof
- Goede voorteelt:** koolgewassen
- Goede nateelten:** wortelgewassen, kool
- Slechte nateelten:** aardappelen
- Bemesten: 80 g patentkali / m². Graag veel compost aan de voorteelt. Goede grondstructuur nodig.
- Eénjarige teelt is beter dan tweejarige teelt.
- Probleem met wortelschimmels (*Verticillium* en larven van taxuskever)

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

20

Nog geen lid van Tuinhier?

KORTE PAUZE?

Word ook lid!

- Maandelijkse TuinMagazine
- Voordelen met lidkaart
- Inschrijven bij uw **lokale vereniging** of ...

[Schrijf je nu in om lid te worden van Tuinhier](#)

Tips om te starten met een moestuin.

- Kies een zonnige standplaats
- Begin met een kleine oppervlakte (5-10 m²)
- Ken uw grondsoort en kies de juiste potgrond
- Koop vooral plantgoed aan
- Kweek wat je zelf lekker vindt

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

21

Oriëntatie moestuin

- Bij voorkeur **zuidelijk gericht**. (Min 6 uur zon)
- Liefst **geen schaduw** van bomen
- Indien minder dan 5 u zon, dan is het nog goed voor **rabarber**
- Zuidwestkant van de tuin liefst open
- Koude wind (N en O) afschermen met lage struiken, bomen of tuinhuis. [Leestip](#) (vmm).
- Rijen bij voorkeur noord-zuid gericht

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

22

Hoe groot moet een moestuin zijn?

- Niet te groot starten: vb 3,6 m² of 10 m²
- Een gans jaar uw eigen groenten? Dan 30 tot 40 m²/persoon

Tips om te starten met een moestuin.

- Kies een zonnige standplaats
- Begin met een kleine oppervlakte (5-10 m²)
- Ken uw grondsoort. Kies de juiste potgrond
- Koop vooral plantgoed aan
- Kweek wat je zelf lekker vindt

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

23

Grondvoorbereiding: onkruidvrij maken 1
Wortelonkruiden

- Kweekgras
- Distels
- Heermoes paardenstaart
- Paardenbloemen
- Zevenblad, zuring
- Met de wortel verwijderen!
- Gebruik een riek, speciaal mes, u-schoffelhak, onkruidstekers, handriekje, ...

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

24

Grondvoorbereiding: onkruidvrij maken 2

Zaadonkruiden (Eenjarige onkruiden):

Kleine brandnetel

Vogelmuur

Herderstasje, springkruid

Grassen

Afmaaaien en onderspitten ofwel bij elkaar harken

Platwalsen, afdekken met karton en mulch.

Kippen en/of ganzen

Tip! Onkruidbeheersing → Moestuinwijzer pg 33

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

25

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

Grondvoorbereiding: onkruidvrij maken 3

Goede onkruid onderdrukking met hakvruchten:

Aardappels

Pompoenen

Courgettes

Rode biet en chioggia biet

Koolgewassen

(Snijrogge en Japanse haver → groenbemester)

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

26

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

Grondvoorbereiding: bodemverbetering 1

Voordelen van extra humus:

Beter bodemleven

Vocht en mineralen worden vastgehouden

Betere structuur (verhouding lucht & water). Natte grond wordt droger.

Evenwichtige (sterkere) groei

Minder problemen met schadelijke bodemschimmels.

Tip! Compost → Moestuinwijzer pg 18

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

27

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

Grondvoorbereiding: bodemverbetering 3

Waarmee?

Stalmest (verteerde-)

Champignonmest, champost

GFT- of groencompost

Vivimus, Actisol (bodemverbeteraar voor groenten)

Mulchen in juni, aug en nov (muizen?!)

Groenbemers: snijrogge, phacelia, bladrammenas, gele mosterd, Japanse haver, wikke, mengelingen, ...

Tip! Groenbemers → Moestuinwijzer pg 15 en 20

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

28

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

Veel of weinig compost gebruiken?

Plantenfam.	Veel (1 emmer/m²)	Matig (1/2 emmer/m²)	Weinig	Geen
Samengest.	kardoen	Yacon, sla, andijvie,	Groenlof, roodlof, veldsla	Witloof, schorseneer
Valeriaan				
Postelein		Winterpostelein		
ijskruid	Nz.spinazie, ijskruid			
Ganzevoet	Snijbiet, tuimmelde	Spinazie	Rode biet	
Look	Prei			Ajuin, sjalot, look
Schermbloem	Selder, peterselie, kervel	Knolvenkel		Wortel, pastinaak
Kolen	Kolen, tuinkers, koolrabi, koolraap	Raapstelen, rucola, landkers	Radis, rammenas	
Grassen	Suikermals			
Komkommer	Augurk, courgette, komkommer, meloen, pompoen			
Nachtschade	Aubergine, tomaat, paprika, peper	aardappel		
Rozen		aardbei		
Vlinderbloem				Erwt, boon, tuinboon
Winde		Zoete aardappel		

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

29

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

Grondvoorbereiding: bodemverbetering 4

Stikstofrijke meststoffen:

Kippenmest, duivenmest, brandnetelgier

Beperkt voor bladgewassen: spinazie, snijbiet, sla. Kortgroeïende gewassen groeien met de overgebleven voedingsstoffen van de vorige teelt.

Voor gulzige planten: pompoen, tomaten, maïs en kolen.

Nadelen:

Bevatten teveel zouten

Gemakkelijk verbranding

Te sterke groei → meer bladluizen!

Tip! Stikstof → Moestuinwijzer pg 15

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

30

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

Starten met moestuin 1, door Guy De K.

5

Grondvoorbereiding: samengestelde meststoffen 1

Organische meststoffen:

- Gedroogd koemest
- Viano
- Vismeeel, beendermeel, bloedmeel, ...
- ! Bij voorkeur **kort voor het planten** door de grond mengen.
Bij kolen enkele weken na het planten.
- **Niet bij het zaaien gebruiken!!**

Tip! Soorten meststoffen → Moestuinwijzer pg 16

Grondvoorbereiding: bekalken grond 2

Wanneer strooien?

- pH meten of laten meten.
- Op vochtige grond strooien.
- Bij windstil weer
- Voor de grondbewerkingen
- Op zware grond in november-december
- Op lichte gronden januari-februari (dec).
- Geen kalk strooien voor aardappels!
- Niet samen met organische meststoffen! (1 m.)

Tip! Wanneer en hoeveel kalk? → Moestuinwijzer pg 23

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

tuinhier

31

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

tuinhier

32

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

Grondvoorbereiding: bodemverbetering

Kaliumrijke meststoffen:

- Patentkali (30% K, 10% Mg, S en Ca)
Biologisch: Vinasse kalium (38% K) en smeewortel (mulch of gier).
- Nuttig voor *vruchtgewassen, wortelgewassen en aardappelen*.
- Voordelen:
 - Betere bestand tegen droogte en schimmels
 - Betere weerstand tegen de vorst
 - Betere smaak en kleuring

Tip! Kalium → Moestuinwijzer pg 15

Nodige gereedschappen

Zeker nodig:

- Spade, spitriek of woelvork (grelinette)
- Hak of schoffel (**u-schoffel**) en hark
- Tuinkoord

Ook handig:

- Plantschopje, handriekje
- Gieter
- **Onkruidstekers** (paardenbloemen, distels, ...)
- Cultivator
- Insectengaas en elektriciteitsbuisen
- Snoeischaar en mes

Tip! Tuingereedschap → Moestuinwijzer pg 46

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

tuinhier

33

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

tuinhier

34

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

Gemakkelijke teelten

- Erwt en **tuinbonen**: zaai feb/maart
- Radijzen: zaai maart-mei ofwel ½ sept.
- Rucola/notensla en landkers: zaai mrt-aug.
- Struikbonen, staakbonen: zaai mei-juli
- Courgette, pompoen: zaai mei (juni)
- Rode & chiochia bieten: zaai mei-juli
- Nieuw-Zeelandse spinazie: zaai mei
- Sla: zaai april - augustus
- Schorseneren: zaai april-mei
- **Snijbiet/warmoes**: zaai april-aug.
- Stengelajuin: zaai: april - juni
- Suikerij of groenlof: zaai 20 juni-15 juli.
- Suikermaïs: zaai mei
- **Tomaten**: plaagtolerante rassen!
- **Yacon of appelwortel**: pl ½ mei, oogst 6 dec

Doorlevende groenten:

- Aardbei
- Aardpeer
- Asperge
- Rabarber
- Artisjok
- Spinaziezuring
- Eeuwig moes

Slot: meer info nodig?

- **Groente en fruit Encyclopedie**
- Website: <https://www.fruitabc.be/>
FruitNieuwsbrief [downloaden](#) en [inschrijven](#).
- Sociale media: (**Facebook, ...**):
[FB \(Fruitlefhebbers\)](#), [FB Tuinhier](#), [FB-Tuinhier Prov.O.Vl.](#) en [twitter](#)

Nog vragen?

Bedankt voor de aandacht!

Email: gdekinder@gmail.com

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

tuinhier

35

Guy De Kinder – www.fruitabc.be

tuinhier

36

Vzw Tuinhier - Ieperseweg 87, B-8800 Rumbeke-Beitem

www.tuinhier.be

Starten met moestuin 1, door Guy De K.

6